

Ministru kabineta noteikumi Nr. 621

Rīgā 2021. gada 7. septembrī (prot. Nr. 60 33. §)

**Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma
plāna īstenošanas un uzraudzības kārtība**

*Izdoti saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību
19.³ panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi**1. Šie noteikumi nosaka:**

1.1. Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna (turpmāk – Atveseļošanas fonda plāns) īstenošanas un uzraudzības kārtību;

1.2. nepieciešamās informācijas sistēmas izveides un izmantošanas kārtību;

1.3. Atveseļošanas fonda plāna īstenošanā iesaistīto institūciju tiesības pieprasīt un saņemt tiešu pieeju datiem valsts informācijas sistēmās tādā apmērā, kāds nepieciešams attiecīgo pienākumu izpildei.

2. Atveseļošanas fonda plāna īstenošanu un uzraudzību nodrošina šādas institūcijas:**2.1. Finanšu ministrija:**

2.1.1. veic Atveseļošanas fonda plāna koordinatora funkcijas;

2.1.2. veic Atveseļošanas fonda plāna revīzijas iestādes funkcijas;

2.2. nozares ministrija un Valsts kanceleja – nodrošina un īsteno Atveseļošanas fonda plāna ietvaros resorā plānotās reformas un investīcijas;

2.3. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra:

2.3.1. nodrošina Atveseļošanas fonda plāna ietvaros plānoto reformu un investīciju īstenošanas pārbaudes un investīciju projektu iesniegumu atlasīšanu, ja to paredz attiecīgie Ministru kabineta noteikumi par Atveseļošanas fonda plāna investīciju īstenošanu;

2.3.2. pielāgo Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmu (turpmāk – vadības informācijas sistēma) Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas vajadzībām un uztur šo sistēmu, lai nodrošinātu ar Atveseļošanas fonda plāna īstenošanu un uzraudzību saistīto un no Eiropas Komisijas pieprasīto datu un informācijas vienotu apkopošanu;

2.4. Iepirkumu uzraudzības birojs – nodrošina Atveseļošanas fonda plāna ietvaros plānoto iepirkumu pirmspārbaudes.

3. Atveseļošanas fonda plāna finansējuma saņēmējs (turpmāk – finansējuma saņēmējs) šo noteikumu izpratnē ir fiziskā vai juridiskā persona, tai skaitā tiešās vai pastarpinātās pārvaldes iestāde, atvasināta publiska persona vai cita valsts iestāde, kura atbilstoši Atveseļošanas fonda plāna īstenošanu un uzraudzību regulējošiem tiesību aktiem saņem Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma finansējumu.

4. Šo noteikumu 2. punktā minētās iestādes nodrošina Atveseļošanas fonda plāna īstenošanu un uzraudzību saskaņā ar šiem noteikumiem, attiecīgajiem Ministru kabineta noteikumiem par Atveseļošanas fonda plāna investīciju īstenošanu un citiem tiesību aktiem Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas un uzraudzības jomā, ievērojot Latvijas Republikas un Eiropas Komisijas finansēšanas nolīgumu par Atveseļošanas un noturības mehānismu.

5. Šo noteikumu 2. punktā minētajām iestādēm ir pieejama ar Atveseļošanas fonda plāna īstenošanu saistītā dokumentācija, lai nodrošinātu šajos noteikumos minēto Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas un uzraudzības funkciju ticamu un izsekojamu veikšanu.

II. Institūciju kompetence Atveseļošanas fonda plāna īstenošanā un uzraudzībā

6. Finanšu ministrija kā Atveseļošanas fonda plāna koordinators nodrošina šādu uzdevumu izpildi:

6.1. sagatavo un iesniedz Eiropas Komisijā Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas progresa pusgada ziņojumu atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulas (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (turpmāk – regula Nr. 2021/241), 27. pantam un maksājuma pieprasījumu (ar pavadošajiem dokumentiem) atbilstoši regulas Nr. 2021/241 22. pantam;

6.2. koordinē no Eiropas Komisijas saņemtos informācijas pieprasījumus par Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas jautājumiem;

6.3. koordinē regulas Nr. 2021/241 34. pantā noteikto un Eiropas Komisijas izvirzīto publicitātes prasību vienotu īstenošanu;

6.4. sadarbībā ar pārējām šo noteikumu 2. punktā minētajām iestādēm izstrādā jaunas vai pielāgo esošās Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadlīnijas Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas un uzraudzības uzdevumu izpildei;

6.5. sniedz atbalstu šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minētajai nozares ministrijai un Valsts kancelejai jautājumos, kas saistīti ar komercdarbības atbalsta kontroles nosacījumiem, nodrošinot komercdarbības atbalsta kontroles institūcijas funkciju – veikt sākotnējo izvērtēšanu atbildīgo iestāžu sagatavotajiem atbalsta programmu vai *ad hoc* atbalsta projektiem atbilstoši Komercdarbības atbalsta kontroles likuma 9. pantam;

6.6. veic lēmumu apstrīdēšanas iestādes funkciju attiecībā uz Atveseļošanas fonda plāna finansējuma piešķiršanas lēmumiem, ko Centrālā finanšu un līgumu aģentūra pieņēmusi investīciju projektu iesniegumu atlases ietvaros saskaņā ar šo noteikumu 9.3. apakšpunktu.

7. Finanšu ministrija kā Atveseļošanas fonda plāna revīzijas iestāde nodrošina šādu uzdevumu izpildi:

7.1. izstrādā Atveseļošanas fonda plāna revīzijas stratēģiju Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas periodam un risku novērtējumā balstītu ikgadēju sistēmas auditu un darbību revīziju plānu;

7.2. atbilstoši šo noteikumu 7.1. apakšpunktā minētajam plānam veic sistēmas auditus un darbību revīzijas, lai sniegtu viedokli par Atveseļošanas fonda plāna īstenošanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu (ja attiecināms) un veiktajiem pasākumiem dubultā finansējuma riska, interešu konflikta riska un korupcijas un krāpšanas riska mazināšanai, kā arī veic datu ticamības novērtējumu par sasniegtajiem atskaites punktiem un mērķiem. Ja revīzijas iestāde identificē trūkumus, tā atbilstoši kompetencei sniedz priekšlikumus Atveseļošanas fonda plāna vadības un kontroles sistēmas pilnveidošanai;

7.3. atbilstoši identificētajiem riskiem var veikt papildu revīzijas uzdevumus, kā arī citas pārbaudes saskaņā ar Eiropas Komisijas sniegtajām norādēm Atveseļošanas fonda plāna īstenošanā;

7.4. nodrošina pastāvīgu šo noteikumu 7.2. un 7.3. apakšpunktā minēto audita rezultātu ievadi vadības informācijas sistēmā;

7.5. pamatojoties uz šajā punktā minētajos auditos gūtajiem secinājumiem un minēto pārbaudžu rezultātiem, kā arī uz citu objektīvu un pieejamu informāciju, sagatavo veikto auditu apkopojumu un šo noteikumu 16. punktā minētajā termiņā pievieno to vadības informācijas sistēmā.

8. Nozares ministrija un Valsts kanceleja:

8.1. nodrošina sava resora Atveseļošanas fonda plāna ietvaros noteikto reformu un investīciju atbilstošu īstenošanu (tai skaitā to uzraudzību un risku pārvaldību) un veic iekšējās kontroles sistēmas izstrādi, īstenošanu, uzraudzību (tai skaitā iekšējo auditu) un pilnveidi atbilstoši Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas prasībām. Atveseļošanas fonda plāna ietvaros noteikto reformu un investīciju atskaites punktu un mērķu sasniegšanu nodrošina attiecīgā nozares ministrija vai Valsts kanceleja atbilstoši Atveseļošanas fonda plānā noteiktajai kompetencei;

8.2. nodrošina sava resora sniegto datu ticamību, izsekojamību, pamatotību, kā arī, ja nepieciešams, nodrošina piekļuvi ar Atveseļošanas fonda plāna īstenošanu saistītajai informācijai un spēj to uzrādīt šo noteikumu 2. punktā minētajām iestādēm, kā arī Latvijas Republikas un Eiropas Komisijas finansēšanas nolīgumā par Atveseļošanas un noturības mehānismu minētajām iestādēm;

8.3. nodrošina komercdarbības atbalsta nosacījumu ievērošanu Atveseļošanas fonda plāna, atbalsta programmu un *ad hoc* atbalsta projektu izstrādē un īstenošanā, izņemot uzraudzību gadījumos, kad komercdarbības atbalstu piešķir un projektu īstenošanas uzraudzību veic Centrālā finanšu un līgumu aģentūra;

8.4. atbilstoši regulas Nr. 2021/241 34. pantam un Eiropas Komisijas sniegtajiem publicitātes nosacījumiem sniedz sabiedrībai informāciju par Atveseļošanas fonda plāna reformu un investīciju rezultātiem;

8.5. atbilstoši kompetencei ievada vadības informācijas sistēmā informāciju Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas progressa pusgada ziņojuma (saskaņā ar regulas Nr. 2021/241 27. pantu) un maksājuma pieprasījuma (saskaņā ar regulas Nr. 2021/241 22. pantu) sagatavošanai;

8.6. resora ietvaros nodrošina, ka finansējuma saņēmējs ievēro ar Atveseļošanas fonda plāna īstenošanu saistītās prasības. Ja nozares ministrija vai Valsts kanceleja konstatē, ka minētās prasības netiek ievērotas, tā pret finansējuma saņēmēju veic attiecīgas korektīvās darbības, ievērojot šo noteikumu 6.4. apakšpunktā minētās vadlīnijas.

9. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra:

9.1. izlases veidā pārbauda, vai Atveseļošanas fonda plāna investīciju un reformu īstenošanā nav konstatējamas pazīmes, kas liecina par pieļautu interešu konflikta, korupcijas, krāpšanas vai dubultā finansējuma situāciju;

9.2. izlases veidā pārbauda Atveseļošanas fonda plānā definēto atskaites punktu un mērķu (tai skaitā datu) ticamību;

9.3. saskaņā ar attiecīgajiem Ministru kabineta noteikumiem par Atveseļošanas fonda plāna investīciju īstenošanu veic investīciju projektu iesniegumu atlasīšanu un slēdz līgumu vai vienošanos par investīciju projekta īstenošanu;

9.4. nodrošina, ka finansējuma saņēmējs ievēro ar Atveseļošanas fonda plāna īstenošanu saistītās prasības un šo noteikumu 9.3. apakšpunktā minētajā līgumā vai vienošanās dokumentā noteiktās prasības. Ja Centrālā finanšu un līgumu aģentūra konstatē, ka minētās prasības netiek ievērotas, tā pret finansējuma saņēmēju veic attiecīgas korektīvās darbības, ievērojot šo noteikumu 6.4. apakšpunktā minētās vadlīnijas;

9.5. nodrošina Atveseļošanas fonda plāna ietvaros nepieciešamo un regulas Nr. 2021/241 22. un 27. pantā minēto datu uzkrāšanu vadības informācijas sistēmā ziņošanai Eiropas Komisijai, tai skaitā vadības informācijas sistēmas pielāgošanu Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas vajadzībām, vadības informācijas

sistēmas uzturēšanu un nepieciešamo vadības informācijas sistēmas pieejas tiesību piešķiršanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā uzrauga un izvērtē Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanu, kā arī izveido un izmanto Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmu 2014.–2020. gadam;

9.6. atbilstoši kompetencei ievada vadības informācijas sistēmā informāciju Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas progresa pusgada ziņojuma (saskaņā ar regulas Nr. 2021/241 27. pantu) un maksājuma pieprasījuma (saskaņā ar regulas Nr. 2021/241 22. pantu) sagatavošanai;

9.7. ja nepieciešams, var veikt citas pārbaudes Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas ietvaros, lai pārliecinātos, ka Atveseļošanas fonda līdzekļi ir izmantoti atbilstoši paredzētajam mērķim. Par minēto pārbažu rezultātiem atbilstoši kompetencei sagatavo ieteikumus nozares ministrijai un Valsts kancelejai;

9.8. ja piešķirts komercdarbības atbalsts, nodrošina piešķirtā komercdarbības atbalsta nosacījumu ievērošanu projektu īstenošanā un uzraudzību.

10. Finansējuma saņēmējs nodrošina Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas ietvaros piešķirtā finansējuma izlietošanu atbilstoši nosacījumiem un termiņiem, tai skaitā:

10.1. nodrošina atskaites punktu un mērķu atbilstošu sasniegšanu, datu ticamību un izsekojamību, kā arī, ja nepieciešams, nodrošina piekļuvi ar Atveseļošanas fonda plāna īstenošanu saistītajai informācijai un spēj to uzrādīt šo noteikumu 2. punktā minētajām iestādēm, kā arī Latvijas Republikas un Eiropas Komisijas finansēšanas nolīgumā par Atveseļošanas un noturības mehānismu minētajām iestādēm;

10.2. atbilstoši kompetencei un ievērojot noteiktos termiņus un kārtību, ievada vadības informācijas sistēmā informāciju Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas progresa pusgada ziņojuma (saskaņā ar regulas Nr. 2021/241 27. pantu) un maksājuma pieprasījuma (saskaņā ar regulas Nr. 2021/241 22. pantu) sagatavošanai;

10.3. nodrošina komercdarbības atbalsta nosacījumu ievērošanu (ja attiecināms);

10.4. ievēro Atveseļošanas fonda plāna publicitātes prasības;

10.5. veic Atveseļošanas fonda plāna īstenošanai nepieciešamās iekšējās kontroles sistēmas pilnveidi vai izstrādi (ja attiecināms);

10.6. saskaņā ar līgumu vai vienošanos noteiktā kārtībā atmaksā Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas ietvaros piešķirto finansējumu, ja tas nav izlietots atbilstoši līgumā vai vienošanās dokumentā noteiktajiem nosacījumiem un termiņiem.

11. Iepirkumu uzraudzības birojs nodrošina Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas ietvaros veikto iepirkumu izlases veida pirmspārbaudes, minēto pārbažu ietvaros izteikto ieteikumu ieviešanas uzraudzību, kā arī minēto pārbažu un ieteikumu statusa ievadi vadības informācijas sistēmā.

III. Valsts budžeta līdzekļu plānošana Atveseļošanas fonda plāna ieviešanas ietvaros

12. Valsts budžeta līdzekļus Atveseļošanas fonda plāna īstenošanai plāno kā dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem atbilstoši Atveseļošanas fonda plānā apstiprinātajai Eiropas Savienības finansējuma summai, pieņemot attiecīgus Ministru kabineta tiesību aktus par Atveseļošanas fonda plāna investīciju īstenošanu.

13. Nozares ministrija vai Valsts kanceleja atbilstoši kompetencei, kā arī finansējuma saņēmējs nodrošina, ka Atveseļošanas fonda plāna finansējums tiek izlietots saskaņā ar Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, neradot pamatu Eiropas Komisijas lēmuma pieņemšanai par izdevumu neattiecināšanu finansēšanai no Atveseļošanas fonda plānā paredzētajiem finanšu līdzekļiem.

IV. Ziņojumu un maksājumu pieprasījumu sagatavošana un iesniegšana

Ministru kabinetā un Eiropas Komisijā

14. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra veic pastāvīgu Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas uzraudzību saskaņā ar šo noteikumu 2.3.1. apakšpunktu, nodrošina, ka vadības informācijas sistēmā ir pieejama aktuāla informācija par Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas progresu, kā arī veic izlases veida pārbaudes saskaņā ar šo noteikumu 9. punktu. Informāciju par minētajām pārbaudēm ievada vadības informācijas sistēmā ne vēlāk kā:

14.1. līdz 10. janvārim – par pārbaudēm, kas veiktas līdz iepriekšējā gada beigām;

14.2. līdz 10. jūlijam – par pārbaudēm, kas veiktas līdz kārtējā gada 30. jūnijam.

15. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra šo noteikumu 14.1. apakšpunktā minētajā termiņā nodrošina, ka vadības informācijas sistēmā ir pieejama atbilstoša dokumentācija, kas pamato atskaites punktu un mērķu sasniegšanu, kā arī pievieno vadības informācijas sistēmā šādus dokumentus atbilstoši regulas Nr. 2021/241 22. pantam:

15.1. kopsavilkumu par Centrālās finanšu un līgumu aģentūras veiktajām pārbaudēm, tostarp par konstatētajiem trūkumiem Atveseļošanas fonda plāna īstenošanā, veiktajām korektīvajām darbībām (ja attiecināms) un iepirkumu uzraudzības biroja nodrošinātajām iepirkumu pirmspārbaudēm;

15.2. Centrālās finanšu un līgumu aģentūras apstiprinātu informāciju pārvaldības deklarācijas sagatavošanai.

16. Finanšu ministrija kā Atveseļošanas fonda plāna revīzijas iestāde veic pārbaudes atbilstoši šo noteikumu 7.1. apakšpunktā minētajam plānam, pastāvīgi ievada vadības informācijas sistēmā informāciju par tām, kā arī sagatavo apkopojumu par veiktajām pārbaudēm (tas ir, līdz kārtējā gada 10. janvārim – par auditiem, kas veikti līdz iepriekšējā gada beigām) un pievieno to vadības informācijas sistēmā.

17. Nozares ministrija un Valsts kanceleja, ņemot vērā šajos noteikumos minēto pārbažu rezultātus un informāciju, ko vadības informācijas sistēmā ievadījis finansējuma saņēmējs, atbilstoši šo noteikumu 8. punktā minētajai kompetencei attiecīgi līdz kārtējā gada 25. janvārim un 25. jūlijam ievada informāciju par Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas progresu un tā ietvaros sasniegtajiem atskaites punktiem un mērķiem. Informācijai, ko ievada līdz kārtējā gada 25. janvārim, atbilstoši regulas Nr. 2021/241 22. pantam pievieno šādus dokumentus:

17.1. kopsavilkumu par Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas ietvaros veiktajām pārbaudēm, tostarp par konstatētajiem trūkumiem, veiktajām korektīvajām darbībām (ja attiecināms) un iepirkumu uzraudzības biroja nodrošinātajām iepirkumu pirmspārbaudēm;

17.2. attiecīgās nozares ministrijas vai Valsts kancelejas apstiprinātu informāciju pārvaldības deklarācijas sagatavošanai.

18. Finanšu ministrija kā Atveseļošanas fonda plāna koordinators apkopo saskaņā ar šo noteikumu 14., 15., 16. un 17. punktu vadības informācijas sistēmā ievadīto informāciju un attiecīgi līdz kārtējā gada 1. martam un 1. septembrim iesniedz izskatīšanai Ministru kabinetā pusgada ziņojumu, kurā iekļauta informācija par Atveseļošanas fonda plāna īstenošanas progresu.

19. Pēc šo noteikumu 18. punktā minētā ziņojuma izskatīšanas Ministru kabinetā Finanšu ministrija kā Atveseļošanas fonda plāna koordinators atbilstoši regulas Nr. 2021/241 27. pantam iesniedz Eiropas Komisijā attiecīgi līdz kārtējā gada 30. aprīlim un 15. oktobrim Atveseļošanas fonda plāna ieviešanas progressa pusgada ziņojumu, tai skaitā kopīgo rādītāju progresu.

20. Finanšu ministrija kā Atveseļošanas fonda plāna koordinators, pamatojoties uz vadības informācijas sistēmā ievadīto informāciju un saskaņā ar Padomes īstenošanas lēmumā noteikto indikatīvo maksājumu grafiku un regulas Nr. 2021/241 22. pantu, sagatavo un iesniedz Eiropas Komisijā šādus dokumentus:

20.1. maksājuma pieprasījumu un dokumentāciju, kas pamato atskaites punktu un mērķu sasniegšanu;

20.2. kopsavilkumu par veiktajām pārbaudēm (tostarp par konstatētajiem trūkumiem un veiktajām korektīvajām darbībām), tai skaitā Finanšu ministrijas kā revīzijas iestādes apkopojumu par veiktajiem auditiem;

20.3. pārvaldības deklarāciju par to, ka līdzekļi ir izmantoti paredzētajam mērķim, ka iesniegtā informācija ir pilnīga, precīza un ticama un ka ieviestās kontroles sistēmas sniedz vajadzīgās garantijas, ka līdzekļi tikuši pārvaldīti atbilstoši pareizas finanšu pārvaldības principam un saskaņā ar visiem piemērojamiem noteikumiem, jo īpaši noteikumiem par izvairīšanos no interešu konflikta, krāpšanas, korupcijas un dubultā finansējuma situācijas.

21. Finanšu ministrija kā Atveseļošanas fonda plāna koordinators nākamajā pusgada ziņojumā informē Ministru kabinetu par izmaiņām Atveseļošanas fonda plāna progresā ziņojumā, maksājuma pieprasījumā un saistošajā informācijā, kas veiktas vai ir nepieciešamas, ņemot vērā Eiropas Komisijas sniegtās norādes.

V. Noslēguma jautājums

22. Finanšu ministrija kā Atveseļošanas fonda plāna koordinators atsevišķi informē Atveseļošanas fonda plāna progresā ziņojuma izstrādē iesaistītās iestādes par kārtību, kādā izstrādājams Atveseļošanas fonda plāna noslēguma progresā ziņojums par 2026. gadā veiktajām darbībām (tai skaitā par termiņiem, ņemot vērā regulas Nr. 2021/241 20. panta 4. punkta "d" apakšpunktā minēto attiecināmības termiņu), un par laika grafiku Atveseļošanas fonda plāna noslēguma progresā ziņojuma sagatavošanai.

Ministru prezidents *A. K. Kariņš*

Finanšu ministrs *J. Reirs*